గెద్ద

–డా॥ వాసా ప్రభావతి

గెద్ద తాటిపేళ్ళ బుట్ట చంకన పెట్టుకుని బయలుదేరింది. అది మార్చి నెల. ఉదయం పది గంటలకే ఎండ చురుక్కుమంటోంది. అడుగుతీసి అడుగు వేయడానికి వయసు మళ్ళిన ఆమె ఆయాసపడుతోంది. అయినా నెమ్మదిగా అలాగే ముందుకు పోతోంది. ఆ వూళ్ళోనే కాదు ఆ చుట్టు పక్కల గ్రామాల్లో కూడా 'సోది' చెప్పీ చెప్పీ అలసిపోయింది. అలవాటు పడిన ప్రాణం. పొట్ట కూటి కోసం జీవితాంతం కష్టపడుతూనే ఉండాలి.

ఏ ఇంట్లో ఆడ పిల్లలు పెళ్ళీడుకువచ్చి ఉన్నా, ఏ ఆడవారు కడుపుతోటున్నా, ఏ కొత్త కోడలు అత్తింట అడుగుపెట్టినా తెలుసుకుని వారింటి ముందుకు చేరుతుంది. ఆమె కంఠానికి ఏదో శక్తి ఉంది. ఆమె మాటలో చాకచక్యం ఉంది. అందుకే ఆమె ఏది చెప్పినా వారు నమ్ముతారు. ఆ ముందురోజు సాయంకాలం పెద్ద వీధిలో సూరమ్మ ఎదురుపడింది.

''ఆ పెద్ద అరుగుల వారమ్మాయికి ఈరోజు పెళ్ళివారొచ్చి వెళ్ళారు? నీకు తెలీదా?'' అనడిగింది.

"నాకు ఎఱుక లేదమ్మా!" అంటూనే గెద్ద ముందుకు అడుగులేసి ఇల్లు చేరింది.

ఆ రాత్రి గెద్దకి కంటికి సరిగా కునుకు రాలేదు. ఎప్పుడు తెల్లారుతుందా? ఎప్పుడు వారింటికి వెళ్ళి సోది చెపుదామాని ఆతురత పడుతూనే ఉంది.

పెద్ద అరుగుల లోగిలి రాగానే ఆ యింటి ముందు ఆగింది.

"సోది చెబుతానమ్మ! సోది చెబుతా!" అంటూ గొంతెత్తి అంది. మూసి వున్న ఆ యింటి తలుపులు తెరుచుకున్నాయి.

"అమ్మా! సోది చెప్పే ఆమె వచ్చింది!" పరికిణీ కుచ్చిళ్ళు చేత్తో పట్టుకుని పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చిన ఓ అమ్మాయి గట్టిగా అరిచింది.

ఇంటావిడ బయటకు వచ్చింది.

"నువ్వా గెద్దా! రా! రా!" అంటూ లోపలకి పిలిచింది.

గెద్ద ఆయాసపడుతూ మెట్లు ఎక్కి ఆవిడ వెంట పెరటి వసారాలోకి వెళ్ళింది. ఆవిడ చెప్పిన చోట చంకలోని బుట్ట కిందపెట్టి కూర్చుంది.

ఆవిడ బియ్యం ఉన్న చేట పట్టుకుని వచ్చింది. గెద్దకు ఎదురుగా ముక్కాల పీట లాక్కుని అంది మీద కూర్చుంది. బియ్యం చేట గెద్ద ముందుకు జరిపింది.

"నిన్న అమ్మాయికి పెళ్ళివారొచ్చారు. పిల్లను చూసుకుని ఏమీ చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోయారు. నువ్వు అన్ని విషయాలు వివరంగా చెప్పు!" అందావిడ.

"అమ్మాయిగోరిని పిలవండమ్మా!"

ఆమె మాట పూర్తి కాకుండానే చంద్రముఖి అక్కడ ప్రత్యక్షమయింది.

తల్లివక్కగా ఓ తుంగ చావ వరుచుకుని చతికిలపడింది.

గెద్ద ఎడం చేత్తో ఆమె ఎడం చెయ్యి పట్టుకుంది. కుడిచేత్తో బుట్టలో ఉన్న ఓ చిన్న కర్ర పుల్ల తీసింది. చంద్రముఖి అరచేతిలో దానితో అటు, ఇటు పామింది.

తరువాత ఆ చెయ్యి వదిలి కుడి చెయ్యి పట్టుకుంది. ఆ అరచేతిలో కర్రపుల్లతో తిరిగి అటూ ఇటూ పామింది.

"అమ్మ పలుకు! జగదాంబ పలుకు. కాశిలోని గంగమ్మ పలుకు, ఈ పూరి మాలచ్చమ్మా పలుకు, ఎల్లమ్మతల్లీ పలుకు! పలుకు పలుకు జగదంబా పలుకు పలుకు" అంటూ పదం అందుకుంది.

"ఇదిగో! ఓ అమ్మీ! ఈ సోది ఆపి అసలు సోది చెబుతావా లేదా?" చంద్రముఖి ఆమె చేతిలో నుంచి చెయ్యి లాక్కోపోయింది.

"కోపం వద్దు తల్లీ! సానా కోపం మంచిదికాదు తల్లీ. ఇదిగో సెబుతున్నా!"

"ఉన్నది ఉన్నట్టు సెబుతా! జరిగేది సెబుతా? జరగబోయేది సెబుతా!"

"చెప్పు.. చెప్పు! అసలు సంగతులు చెప్పు! ఎసరు మరిగిపోతూ ఉంటుంది. వెళ్ళి బియ్యం పోసి రావాలి "తొందర చేసింది వెంకట రమణమ్మ.

"పొద్దు పొడిచే దిక్కు నుంచి పెళ్ళోరొచ్చినారు! ఆ వచ్చినా చిన్నోడో ఈ తల్లికి మగడవుతాడు! చిన్నోడు చిన్నమ్మంత సక్కనోడు! పెద్దింటిలో కాలుపెడుతాంది. మంచిపేరు తెచ్చుకుంటాది."

"అలాగా! ఎప్పుడు పెళ్ళవుతుందో చెప్పు! చెప్పు!" వెంకట రమణమ్మ మరింత తొందరచేసింది.

"తొందర పడకమ్మా! ఉన్నది ఉన్నట్టు సెబుతా! కనక దుర్గమ్మ తల్లి ఆన! ఆ మల్లమ్మ తల్లి ఆన! తల్లీ! నెలదాటకుండానె పెల్లవుతాది! ఎన్నెల ఏల మనువాడుతాది! ఆ జగదాంబ తల్లి ఆన!" అంటూ ఆమె చేతిలో కర్రపుల్లతో గట్టిగా పాముతూ నొక్కి చెప్పింది.

చంద్రముఖి బుగ్గలు యాపిల్ పళ్ళలా ఎరుపెక్కాయి. దాచుకోలేని సిగ్గు కళ్ళలో చేరి కలవరపెట్టింది. ఆమె చెయ్యి వెనక్కి లాక్కుంది.

"అమ్మాయిగారిని చూసినారా! ఎలిగిపోతోంది. పొద్దు ముఖంలా ఎలిగిపోతోంది." గెద్ద మాటలకి అందరు నవ్వుకున్నారు. చంద్రముఖి లోపలికి పరుగెత్తింది.

అయిదు రూపాయలు, ఓ పాత చీర పట్టుకొచ్చి వెంకటరమణమ్మ చేటలోని బియ్యం మీద పెట్టింది.

"ఇదిగో గెద్దా! అమ్మాయి పెళ్ళికి తప్పకుండా రావాలి! పప్పు అన్నం తిని మరీ వెళ్ళాలి! అప్పుడు కొత్త చీర పెడతా! తెలిసిందా!"

"మీ దయమ్మా! చేటలో బియ్యం తన బుట్టలో పోసుకుంది. పాత చీర కూడా బుట్టలో పెట్టుకుని 5 రూ॥ నోటు రవికలో పెట్టుకుంది. కొందరు చేట బియ్యంలో ముందే ఉమ్మి పక్కన పెట్టుకుంటారు. గెద్ద అటువంటి పనులు చెయ్యదు. అందరితోను మర్యాదగా మసలుకుంటుంది. అందరూ ఆమెను అలాగే చూస్తారు.

"అమ్మా! ఓ ముద్ద అన్నముంటే పెట్టమ్మా!"

''చద్దన్నం ఉంది. వట్టుకొస్తానుండు''

వెంకటరమణమ్మ లోపలకి వెళ్ళింది. ఓ అరిటాకులో అన్నం, కూర, కాస్త చింతకాయ పచ్చడి వేసి పట్టుకొచ్చి ఓ వారగా పెట్టింది.

"గెద్దా! తినిపోతావా?" అనడిగింది.

"లేదమ్మా! ఇంటికే పట్టుకెడతానమ్మా!" అరటాకు నాలుగువైపులా మడిచి గంపలో వారగా పెట్టుకుంది.

"ఇంక ముసలిదానవయ్యావు? నడుం వంగింది. 'సోది చెబుతా'నంటూ ఎన్నాళ్ళు తిరుగుతావు? నువ్వు ఇంటిపట్టున వుండి నీ కోడల్ని పంపించవచ్చుకదా!"

వెంకటరమణమ్మ మాటలకి గెద్ద కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరిగాయి.

"నీవు చెప్పినాది సత్తెమే కాని! నా కోడలికి మాటలేదాయె! అది సోది చెప్పజాలదు. కానుపు సేయడమే నేర్చినా! ఇప్పుడు ఆ మంత్రసానులంట ఊరి మీద కొచ్చి మా నోటిలో మట్టి కొడుతున్నారమ్మా! ముగ్గురు తిండికే కరువయ్యేనమ్మా!'' ఆమె కంఠం పూడుకుపోయింది.

"మరి నీకొడుకేమయ్యాడే! వాడు ఏ పని చెయ్యడా?"

"ఆడెక్కడికి పోతాడమ్మా! మొద్దు రాచిప్పలా ఇంట్లోనే ఉంటాడు. ఆడికి ఏ పని చేతకాదమ్మా! ఆడు చేతకానోడు! అందుకే మా బతుకులు ఇటయినాయి."

గెద్ద కళ్ళొత్తుకుంది.

"నీకు వెండి ఒడ్డాణం, దండకడియాలు, చేతి మురుగులు, మెళ్ళో కంటెకాసులు అన్నీ ఉండేవి? ఇప్పుడేమయ్యాయే?"

"ఏమవుతాయమ్మా! అన్నీ పులుసులో పడ్డాయి. ఇంకేటి మిగిలేది. ఇవిగో ఈ సత్తు మురుగులేనమ్మా!"

"గెద్దా! అనవసరంగా బాధపడకు! నీకూ మంచిరోజు లొస్తాయిలే?"

కదలడానికి మొరాయించే శరీరాన్ని బలవంతంగా లాక్కుంటూ ముందుకు అడుగులేసింది గెద్ద. మెల్లిగా ఇల్లు చేరుకుంది. ఆ యిల్లు ఓ తాటాకు గుడిసె. నేల మీద ఓ తాటాకు తోకబుట్ట బోర్లించినట్టు ఉంటుంది. చుట్టూ తాటాకు దడి – పైన తాటాకు కప్పు. 3 అడుగుల తాటాకు తలుపు. వీధుల్లో దాని పక్కనే అదే ఆకారంలో తాటాకు పాక. దానికి 1 అడుగు తలుపు మాత్రమే

భరాగో ఛలోక్తి

భరాగోగా ప్రసిద్ధి చెందిన భమిడిపాటి రామగోపాలం గారు ఎన్నో సీరియస్ కథలు రాసినా ఆయనకు హాస్య రచయితగానే ముద్రపడింది. ఆయన కథా సంకలనం 'ఇట్లు మీ విధేయుడు'కు కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు కూడా లభించింది. ఈ విషయం ఆనోటా ఈనోటా విన్న ఆయన మిత్రుడొకరు 'రాంగోపాలం గారూ... మీకేదో అవార్డు వచ్చిందటగా? హాస్యానికేనా?' అని అడిగారట. 'హాస్యానికే అయ్యుంటుంది...' అంటూ తన సహజ ధోరణిలో ఛలోక్తి వేశారట.

– *సేకరణ: భమిడిపాటి వెంకటేశ్వరరావు*

ఉండేది. చంకలో ఉన్న బుట్ట తలుపు గొళ్ళెం తీసి లోపల పెట్టింది. చూరులో దాచిన చుట్ట తీసి సగం చేసింది. తిరిగి గుమ్మం బయటకు వచ్చి మట్టి అరుగుమీద కూర్చుని చుట్ట ముట్టించింది. ఎండిన దవడలతో పొగవదులుతుంటే ఆమె మనస్సు ఎటో తేలిపోతోంది. గెద్ద మొగుడు కొడుకు పుట్టగానే మరో ఆమెతో ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయాడు. తిరిగి ఆ వూరు రాలేదు. అందుకే బొట్టు తియ్యలేదు. మెళ్ళో ఇత్తడి పుస్తె అలాగే ఉండిపోయింది. వదిలేసి పోయనా, కట్టుకున్నవాడు గుర్తుకు రాగానే మనస్సు కలుక్కుమంది. చెయ్యి చురుక్కుమనగానే చుట్టపీకి వదిలేసింది.

జగ్గి ఎండు పుల్లలు ఏరుకుని ఇల్లు చేరింది.

"ఆ బుట్టలో అన్నం ఉంది. ఇద్దరం చెరోముద్దా తిందారి. నారిగాడికి ఓ ముద్ద ఉంచు" అంది గెద్ద.

జగ్గి సొట్టలు పోయిన సత్తు పళ్ళెంలో అన్నం, కూర వేసి పట్టుకొచ్చింది. మట్టి ముంతతో నీళ్ళు తెచ్చి అక్కడ పెట్టింది. ఆ కంచంలోనే ఇద్దరు చెరో రెండు ముద్దలు తిన్నారు. సగం కడుపు కూడా నిండలేదు. ఇద్దరు గ్లాసుడు నీళ్ళు తాగారు. పొట్టలు కాస్త నిండినట్లయ్యాయి.

చీకటి పడేవేళ నారిగాడు పందులు తోలుకుని కొంపకు చేరుకున్నాడు. పందులు మొరాయిస్తున్నా బలవంతంగా ఆ చిన్న గుడిసెలోకి తోలి బలవంతంగా తలుపు పెట్టాడు. కాళ్ళు చేతులు కడుక్కుని అరిటాకులో మిగిల్చిన అన్నం ఆవురావురంటూ తిన్నాడు.

ఆరోజు తాను తెచ్చిన బియ్యం, డబ్బులు చూపించింది.

మూడు రోజుల వరకు తిండికి బాధలేదని ముగ్గురు మురిసిపోయారు.

"జగ్గీ! ఎల్లి మంచినూనె, కొబ్బరినూనె, చింతపండు, ఉప్పుగడ్డలు, ఉల్లిపాయలు పట్టుకురాయె!" అంటూ రవికలో దాచిన 5 రూ. తీసి ఇచ్చింది.

''ఈ డబ్బుతో ఇన్నొత్తాయా'' అంది జగ్గి అమాయకంగా!

"అదేటి? ఎందుకురావే? మా కాలంలో అయితే ఓ బేడకు సీసాడు నూనె, అణాకు చింతపండు, అర్ధణాకు ఉల్లిపాయలు వచ్చేవి తెలుసా?"

"అదే కాలమేటి?" పకపకానవ్వింది జగ్గి.

"ఏటా ఎగ్రినవ్వు" నారిగాడు విసుక్కున్నా వాడూ పకపకా నవ్వాడు.

"చీకటి పడకుండా ఎల్లిరాయే?" గెద్దమాటలకు వెంటనే బయలుదేరింది జగ్గి. చిన్న సీసాతో మంచినూనె, మరో సీసాతో కిరసనాయిలు, కాస్త చింతపండు, ఉప్పురాళ్ళు పట్టుకొచ్చి లోపలపెట్టింది. ఇంట్లో ఉన్న పాత నూకలతో గంజి కాచింది. ముగ్గురు చెరో కాస్త తాగారు. ఇంట్లో బుడ్డి దీపం వెలిగించింది. పాత తాటాకు చాప పరుస్తుంటే ఓ పాము పిల్ల నేల జారింది. తాటాకు దడిలోంచి జరజర పాకుతూ బయటకు వెళ్ళిపోయింది. విషజీవాలు కూడా వారి బతుకుల్లో భాగాలే. అందుకే వారేమీ కంగారుపడ్డలేదు. ఆ చింకి చాపమీద మరో చింకి బొంత పరిచింది. నారిగాడు దానిమీద నడుం వాల్చాడు. గాఢ నిద్రపట్టిందని అతని బరువు ఊపిరే చెబుతోంది. వీధుల్లో మట్టి అరుగుమీద గెద్ద నడుం వాల్చి కళ్ళు మూసింది. జగ్గి వెళ్ళి మొగుడు పక్కలో చేరింది. జగ్గి అప్పుడే కళ్ళు మూసిందో లేదో వీధుల్లో "గెద్దా! గెద్దా!" అన్న పిలుపు వినబడింది. జగ్గి ఉలిక్కిపడి లేచి బయటకు వచ్చింది.

అప్పటికే గెద్ద లేచి కూర్చుని " ఏరూ?" అంది.

"పెద్ద బాబుగారి ఇంటికాడ నుంచొచ్చినా? అమ్మాయి గారికి నొప్పులొత్తున్నాయట. నిన్ను ఎంట బెట్టుకు రమ్మన్నారు?"

"ఇన్నాల్టికి తిరిగి పని దొరికింది. గెద్ద గుండె వేగంగా కొట్టుకుంది. పాలేరు అరికెన లాంతరు చేత పట్టి ముందు నడుస్తున్నాడు. జగ్గి అతని వెంట బయలుదేరింది.

" ఎన్నో పాపాలు చేసాను. ఎందరో అత్తల మాటలు విని కోడళ్ళ కాన్పులు పోగొట్టాను. ఎందరో ఆడవాళ్ళ మాటలు విని మరి కాన్పులు కాకుండా మందులిచ్చి గొడ్రాళ్ళను చేశాను. ఈ పాపపు పని కోడలికి చెప్పలేదు. ఇవి నాతోనే అంతరించిపోవాలి. జగ్గి అమాయకురాలు. అందుకే పురుడుపోసి పసి బిడ్డను, తల్లిని కాపాడేపని నేర్పింది. పురుళ్ళు పొయ్యడం అతి తేలిగ్గా చేస్తోంది. దాని చేయి మంచిదంటున్నారు. కొడుకు, కోడలు పిల్లా, పాపలతో సుఖపడాలి" గెద్ద కళ్ళు అలసటగా మూతలు పడ్డాయి. నిద్రలోకి జారిపోయింది.

మూల గదిలో నులక మంచంమీద పడుకుని ఆ యింటి వారమ్మాయి బాధతో మెలికలు తిరుగుతోంది. మంత్రసాని ఊళ్ళోలేదు. అందుకే గెద్దకు కబురుపెట్టారు. జగ్గి ఆమెను సమీపించింది. "సానా ఓర్చుకోవాలమ్మా! ఓర్చుకోవాలా!" అంటూనే జగ్గి లోపలి లంగా ముడి విప్పి చీర కిందికి జరిపింది. పొట్టనిండా ఆముదం రాసి బిగపట్టకుండా మెల్లిగా పై నుంచి కిందకు రాసింది. నెప్పులు ఎక్కువయిన కొద్దీ లోపలి శిశువు ఎక్కడుందో జగ్గికి ఇట్టే తెలిసింది. కాస్త తేడాగా ఉంది. అయినా నొప్పులొస్తుంటే శిశువు తల కిందికి దిగజారుతోంది. "అమ్మో! అయ్యో!" ఆమె మరింత మూల్గుతోంది. కన్న తల్లి ఆ బాధ చూడలేక ఆమె తల దగ్గరే కూర్చుని కూతుర్ని ఓదారుస్తూనే వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది.

ఆ తల్లీ కూతుళ్ళ అనుబంధం చూసి జగ్గి ఏమీ అనలేకపోయింది. నెప్పులు మరింత ఎక్కువయ్యాయి. జగ్గి చేతులు ఆమె పొట్టమీద మిషనులా పనిచేస్తున్నాయి.

"రెండు పెద్ద నొప్పులకి పురుడు వచ్చేస్తదమ్మా!" జగ్గి మాటలు ఆ తల్లికి ఊరటనిస్తున్నాయి.

ఆ పిల్ల తండ్రి పెరటి వసారాలో కాలుకాలిన పిల్లిలా తిరుగుతున్నాడు.

నొప్పులు మరింత ఎక్కువయ్యాయి. భూనభోంతరాళాలు బ్రద్దలయ్యేలా ఆమె అరచింది. శిశువు ఈ ప్రపంచాన్ని చూసి కెవ్వుమంది.

"అమ్మా ! మగ పిల్లాడు" అంతవరకు పడిన బాధలు,

భయాలు, ఆందోళనలు అన్నీ అందరూ మర్చిపోయారు. బాలింత మెల్లిగా కళ్ళు తెరచి చూసింది. ఓ పెద్ద నిధి దొరికినంత సంతోషం. ఏదో మమకారం కడుపులోని పేగులు తెంచుకుని బయటకు వచ్చింది. శరీరంలో ఏదో తెలియని కదలిక. శరీరం గగుర్పొడిచింది. జగ్గి పసివానికి బొడ్డు కోసింది. స్నానం చేయించి తల్లి పక్కలో పడుకోబెట్టారు. పాలు పొంగిన స్తనాలను ఆ బాలింత కన్న శిశువుకు అందించింది ఆ తల్లి ముఖంలో అనిర్వచనీయమైన ఆనందం చూసి సంతానంలేని జగ్గి తనకా అదృష్టం ఎప్పుడు పడుతుందో అనుకుంది.

గదంతా శుభ్రం చేసింది జగ్గి. ఆవిడ పాత చీర యిచ్చింది. అక్కడే స్నానం చేసి ఆ పాత చీర కట్టుకుంది. తిరిగి పాలేరు ఆమెను ఇంటి ముందు దిగబెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పటికే అర్ధరాత్రి దాటింది. ప్రతిరోజు జగ్గి పురిటి బాలింత దగ్గర అవసరమైన పనిచేసి వెడుతోంది. పదిరోజులు ఇట్టే గడిచాయి. మునపటి రోజుల్లో బాలింతను పసిబిడ్డను ఎన్నెమ్మ సంధి కొడుతుందని కిటికీ తలుపులు, గది తలుపులు మూసి ఉంచేవారు. అది కందిరీగ ఆకారంలో వస్తుందని భయపడేవారు. ఊకతో పొగ వేసేవారు. గెద్ద కాలంలో ఆ భయం మరింత ఉండేది. రానురాను తగ్గిపోయాయి. కొందరిళ్ళలో ఆ భయం ఇంకా పోలేదు. జగ్గికి అవేమీ పట్టవు. తన పని తాను చేసుకుపోతుంది.

11వరోజు పురిటి స్నానం చేయించడానికి జగ్గి వచ్చింది. ఊరిలోని ముత్తయిదువులందరు పెద్ద నిమ్మకాయంత పసుపుముద్ద బిందెకు పెట్టి నిండా వేడి నీళ్ళతో పట్టుకొచ్చి పెరటి అరుగంతా నింపేశారు. ముందు పిల్లవానికి స్నానం చేయించి జల్లెడలో పడుకోపెట్టారు. బాలింతకు పసుపు ముద్దలు రాసి నెత్తిన జల్లెడ పెట్టి తెచ్చిన బిందెలలోని వేడినీళ్ళుపోసి స్నానాలు చేయించారు. తెలకపిండి కూర, పప్పు, పెరుగు, అన్నము ఎన్నెమ్మకు నైవేద్యం పెట్టారు ఇంటివారు.

దానిని జగ్గి, బట్టలుతికే లచ్చిమి తిన్నారు. వీధినపోయే కుక్కను తెచ్చి దాని ముఖాన పసుపురాసి జగ్గి కుందుమ బొట్టు పెట్టింది. భైరవుడని పూజ చేసి ఆ కుక్కకు పెరుగు అన్నం పెట్టి జగ్గి వదిలేసింది. వారిచ్చిన బియ్యం, ధాన్యం, మరో పాత చీర తీసుకుని జగ్గి ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది.

కోడలు కోసం ఎదురుచూస్తూ గెద్ద ఆ మట్టి అరుగుమీదే కూర్చుని ఉంది. కోడల్ని చూడగానే ఆ ముసలి కళ్ళలో కొత్త కాంతి తళుక్కుమంది.

"ఇంత పొద్దుపోయే దాకా ఏం సేసినావేటి?"

"అన్నీ సేసినా! ఎన్నెమ్మకు యెట్టిన సద్ది తిందారిరా?" జగ్గి అన్నం చూపించగానే గెద్ద నోటిలో ఊరిన లాలాజలాన్ని చప్పరించింది.

గెద్ద రెండు ముద్దలు తిని "నువ్వు తినుకో" అంది.

"నేనాడ తినొచ్చినా" ఇదిగో ఈ సీర నీకే?" బుట్టలో చీర తీసిచ్చింది.

"ఈయాలో రేపో పోయేదాన్ని నా కెందుకే ఈ సీర"

"ఎందుకేటి! నా కోటి ఇచ్చినారుగా! ఇది నీకే" అత్త ముందు పెట్టింది.

"ఇదిగో! ఇన్ని బియ్యం గింజలిచ్చినారా? ఇన్ని వడ్ల గింజలా? ఈరిది పెద్దసెయ్యే! ఇలా కాన్పులకి పిలుత్తుంటే మన బతుకులు బాగుపడతాయే?"

"గెద్దా! గెద్దా! అమ్మగారికి కడుపునొప్పట! నిన్ను సూసి పొమ్మన్నారు?"

"మీరెల్లండి బాబూ! అట్టాగేవత్తా!"

"సరే!" వచ్చిన వ్యక్తి తిరిగి వెళ్ళాడు!

"అదేటి నువ్వెందుకంట? నే ఎల్తా!"

"జగ్గి! నే ఎల్లి వత్తాలే?" జగ్గి వద్దన్నా వినకుండా గెద్ద ఆ యింటికి వెళ్ళింది. " ఆ నొప్పులు అజీర్ణపు నొప్పులని గెద్ద ఇట్టే పసిగట్టింది. ఆమెకు తగిన జాగ్రత్తలు చెప్పి ఇంటిదారి పట్టింది. గెద్ద మట్టి అరుగు మీద అలాగే కూలబడింది.

"అదేటి అత్తా! ఏటయినాది?"

" ఏందో ఈడ నొప్పిగా ఉందే" గుండెల మీద చెయ్యివేసి చెప్పింది.

"అదేటి? ఆచారిగారొద్ద మందు తేనా?"

"వద్దే! ఇగ నేను ఉండనే. అన్నీ నీకు సెప్పినా? ఇగ నే ఎల్లి పోతున్నా!"

ఆ సాయం సంధ్యలో ఓ కృష్ణగెద్ద 'కృష్ణా' అంటూ ఆకాశంలో ఎగురుకుంటూ పోయింది.

గెద్ద ఆ మట్టి అరుగుమీద వాలిపోయింది.

"ఓ యత్తో!" అంటూ జగ్గి ఆ శరీరం మీద పడి బావురుమంది.

❀

ఆది

ఉగాది
తెలుగువత్సరానికి 'ఆది'
నేడు ఉగాది
రండి
ఆత్మీయతాలింగనాలు
చేసుకుందాం
షడ్రుచుల కమ్మదనాలు
జుర్రుకుందాం
రేపటి నుండి
షరా మామూలే...
సమస్యల సోపానాలు
ఎక్కక తప్పదు
కరెంట్ షాకులు
గ్యాసు వాతలు
పెరిగిన ఎరువుల ధరల
వెక్కిరింతలు
తల్లి పొత్తిళ్ల నుండి
విసిరి వేయబడ్డ
పసికందుల ఆక్రందనలు
అమ్మ ఒడినే అంగడి చేసి
జరుగుతున్న శిశువుల
క్రయవిక్రయాలు
రుధిరం మరిగిన
రాజకీయ రాబందుల
శాంతి వచనాల ప్రవచనాలు
కోట్లు స్వాహా చేసిన
కమ్యూన్'ఇస్టుల'
సామ్యవాద నినాదాలు
ప్రభుత్వ నూతన పథకాల
ఆవిష్కరణలు
ప్రతిపక్షాల
దూషణ భూషణలు
కోయిల గొంతులో
కాకి లెక్కల
కఠోర నగ్నసత్యాలు
పసి మొగ్గలపై
పైశాచిక కృత్యాలు
నడి వీధుల్లో
నగ్న ఊరేగింపులు
కంప్యూటర్ యుగంలో
కులమత విన్యాసాలు
అగ్రవాదాలు
ఉగ్రవాదాలు
ఎన్నికల యుద్ధాలు
అంతర్యుద్ధాలు
కోలాహలం
హాలాహలం
రథయాత్రలు
పాదయాత్రలు
మందిర్... మస్‌జిద్‌లు
మరలా మారణహోమాలు
రావణకాష్టంలా రాష్ట్రాలు
మండుతున్న నగరాలు
సజీవ దహనాలు
గతి తప్పిన బ్రతుకులు
మతిపోయిన మనుషులు
చేసే
వింతలు
సచిత్రంగా, విచిత్రంగా
ఎన్నో సంఘటనలు
రేపటి నుండి
వినక తప్పదు
కనక తప్పదు
అందుకే... రండి
ఈనాడు ఉగాది
తెలుగు వత్సరానికి 'ఆది'
అన్నీ మరచి ఆనందం
పంచుకుందాం
ప్రేమను పెంచుకుందాం
మనసులు కలుపుకుందాం
మానవత్వం నింపుకుందాం
మనుషులుగా మసలుకుందాం
నేడు ఉగాది
తెలుగు వత్సరానికి 'ఆది'

- ఎస్.ఎం.సుభాని